

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-101-2024 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 20.11.2024	Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії	Стор. 1 з 16

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНЬСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора
Херсонської державної
морської академії

Василь ЧЕРНЯВСЬКИЙ

06.01.2025

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КОМІСІЮ З АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ І
АКАДЕМІЧНУ КОМІСІЮ З ЕТИКИ ТА УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ
У ХЕРСОНЬСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ
СМЯ 04-101-2024
Версія №2**

СХВАЛЕНО

вченою радою
Херсонської державної
морської академії
протокол від 24.12.2024 р. № 5
учений секретар

Мар'яна БАБИШЕНА

Введено в дію наказом
від 06.01.2025 р. № 3

Херсон – 2024

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-101-2024 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 20.11.2024	Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії	Стор. 2 з 16

ЗМІСТ

Передмова

1. Площина застосування.....	3
2. Нормативні посилання.....	4
3. Терміни, визначення, скорочення.....	4
4. Загальні положення.....	5
5. Мета та завдання комісії.....	5
6. Склад, структура та повноваження комісії.....	7
7. Організація роботи комісії.....	6
8. Прикінцеві положення.....	10

Аркуш розсилки

Аркуш ознайомлення

Аркуш обліку змін

Аркуш обліку періодичних перевірок

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-101-2024 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 20.11.2024	Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії	Стор. 3 з 16

ПЕРЕДМОВА

1. "Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії" (далі – Положення), розроблено уповноваженою особою з антикорупційної діяльності ХДМА.
2. Положення схвалюється вченою радою ХДМА.
3. Положення затверджується ректором ХДМА та вводиться в дію наказом.
4. "Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії" розміщується в Електронному каталозі чинної нормативної бази ХДМА та Реєстрі внутрішніх нормативних документів ХДМА.
5. Оновлення Положення проводиться з інтервалом, що не перевищує п'ять років.
6. Зміни до Положення розробляються за результатами застосування на практиці у ХДМА або при зміні вимог нормативних документів, на підставі яких його розроблено.

1. ПЛОЩИНА ЗАСТОСУВАННЯ

- 1.1. Дане Положення є складовою внутрішньої академічної нормативної бази ХДМА та розроблено з метою забезпечення питань етики та академічної доброчесності співробітниками та здобувачами вищої освіти ХДМА.
- 1.2. Положення визначає порядок діяльності Комісії з академічної доброчесності і академічної Комісії з етики та управління конфліктами у ХДМА - порядок розгляду справ, щодо порушення норм Кодексу корпоративної культури та академічної доброчесності ХДМА членами академічної спільноти.
- 1.3. Вимоги даного Положення є обов'язковими для усіх учасників освітнього процесу.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-101-2024 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 20.11.2024	Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії	Стор. 4 з 16

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Дане Положення розроблено з урахуванням вимог таких нормативних документів:

– Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (стаття 42. Академічна доброчесність).

– Закон України «Про вищу освіту» (стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти).

– Рекомендації Міністерства освіти і науки «Про запобігання корупції» № 1/9-650 від 23.10.2018 року для закладів вищої освіти.

– Рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності від 29 жовтня 2019 року Протокол № 11.

– «Порядок розробки нормативних документів, які регламентують діяльність Херсонської державної морської академії»;

– Документована процедура «Управління документацією».

3. ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ, СКОРОЧЕННЯ

Академічна доброчесність	– це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.
Академічний плагіат	- оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднення творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
Автор	- фізична особа, яка своєю творчою працею створила роботу.
Твір (робота, матеріал)	- інформація, як результат творчої, наукової чи навчально-методичної діяльності автора або колективу авторів, представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-101-2024 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 20.11.2024	Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії	Стор. 5 з 16

	рукопис дисертації (дисертаційна робота), магістерська чи бакалаврська робота, курсова робота чи проект, реферат, есе, контрольна робота тощо) або в усній формі (виступи, лекції, промови та інші усні твори).
Здобувачі освіти	- студенти, курсанти, слухачі, стажисти, аспіранти, докторанти, інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти в ХДМА.
Учасники освітньо-наукового процесу	це здобувачі освіти, педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники, батьки здобувачів освіти; фізичні особи, які провадять освітньо-наукову діяльність; інші особи, передбачені спеціальними законами та залучені до освітньо-наукового процесу у порядку, що встановлюється ХДМА.

СКОРОЧЕННЯ:

ХДМА	– Херсонська державна морська академія, академія
СМЯ	– Система менеджменту якості.

4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. При розробці Положення враховані норми Статуту ХДМА інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та організаційно-розпорядчих документів ХДМА. Також при розробці цього Положення враховані норми Положення про Комісії з академічної доброчесності і університетську Комісію з етики та управління конфліктами Сумського державного університету.

4.2. Діяльність Комісій базується на принципах законності, чесності та порядності, справедливості, взаємної довіри, компетентності та професіоналізму, відповідальності, партнерства та взаємоповаги, прозорості.

5. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КОМІСІЙ

5.1. Метою Комісій є контрольні функції щодо дотримання академічної доброчесності, повноваження щодо встановлення та розгляду фактів порушення академічної доброчесності, а також сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-101-2024 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 20.11.2024	Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії	Стор. 6 з 16

розв'язанню етичних конфліктів між членами академічної спільноти.

5.2. Завданнями комісії є:

- сприяти зміцненню довіри, партнерським відносинам між учасниками науково-освітньої діяльності, консолідації університетської спільноти;
- налагоджувати діалог і досягати згоди шляхом об'єктивного та принципового обговорення складних етичних ситуацій;
- консультувати в ситуаціях, які викликають невпевненість в їх етичності, та щодо дій, які можуть призвести до порушень Кодексу корпоративної культури та академічної доброчесності або Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в «Херсонській державній морській академії»;
- надавати експертні оцінки щодо етичності дій і поведінки членів університетської спільноти та рекомендації щодо застосування санкцій за порушення Кодексу корпоративної культури та академічної доброчесності ХДМА або Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Херсонській державній морській академії;
- розробляти рекомендації щодо покращення культури поведінки членів університетської спільноти та поширення етичних цінностей, принципів та стандартів;
- прийняття рішень про вид відповідальності, що мають бути застосовані до осіб, які порушують етичні норми та порушення норм академічної доброчесності.

6. СКЛАД, СТРУКТУРА ТА ПОВНОВАЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ КОМІСІЇ З ЕТИКИ ТА УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ

6.1. Члени постійно діючої академічної Комісії з етики та управління конфліктами працюють на громадських засадах. Склад Комісії з етики та управління конфліктами затверджується наказом ректора ХДМА. Строк повноважень академічної Комісії з етики та управління конфліктами становить 2 роки.

6.2. До складу академічної Комісії з етики та управління конфліктами входять за посадами перший проректор, проректор з навчально-методичної роботи, начальник юридичного відділу, завідувач аспірантури та докторантури, начальник відділу кадрів, начальник відділу забезпечення якості освіти, голова профкому академії, голова студентського самоврядування академії.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-101-2024 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 20.11.2024	Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії	Стор. 7 з 16

6.3. До роботи академічної Комісії з етики та управління конфліктами можуть бути залучені внутрішні чи зовнішні експерти з питань, що розглядаються, без права участі в голосуванні.

6.4. Академічна Комісія з етики та управління конфліктами створюється під головуванням першого проректора. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи, рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні здійснює секретар.

6.5. За необхідністю наказом ректора створюються одноразові комісії з академічної доброчесності. Комісія з академічної доброчесності створюється під головуванням декану факультету і складається з представників професорсько-викладацького складу кафедр факультету у кількості не менше одного працівника кафедри, голови представницького органу профспілкових організацій факультету.

6.6. Для розгляду порушень академічної доброчесності здобувачами вищої освіти до складу зазначених комісій з академічної доброчесності повинні обов'язково входити представники органів студентського самоврядування.

6.7. До складу комісій не можуть входити особи, які притягувались до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності членом комісії він виводиться з її складу наказом ректора.

6.8. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення Кодексу корпоративної культури та академічної доброчесності ХДМА та «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в «Херсонській державній морській академії» та готувати відповідні висновки;
- одержувати від усіх учасників освітнього процесу та структурних підрозділів Академії інформацію та документи, необхідні для здійснення своїх повноважень;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-101-2024 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 20.11.2024	Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії	Стор. 8 з 16

- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів професійної етики та академічної доброчесності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження етичних принципів та принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність ХДМА;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм Кодексу корпоративної культури та академічної доброчесності ХДМА та «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в «Херсонській державній морській академії» ;
- приймати рішення про вид відповідальності, що мають бути застосовані щодо осіб, стосовно яких встановлено факти порушення норм академічної доброчесності:

Комісія з академічної доброчесності може призначати такі види академічної відповідальності:

-для здобувачів вищої освіти – виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу, позбавлення академічної стипендії;

-для співробітників академії – позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проектів, стипендій, грантів тощо.

Академічна Комісія з етики та управлінням конфліктами (крім призначення зазначених вище видів академічної відповідальності) може:

- призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти:

-повідомлення суб'єкта, який здійснює фінансування навчання (проведення наукового дослідження), установи, що видала грант на навчання (дослідження), потенційних роботодавців, батьків здобувача вищої освіти про вчинення порушення;

-позбавлення права участі у конкурсах на отримання стипендій, грантів, тощо;

-обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проектів;

- рекомендувати до розгляду ректором, вченою радою академії або інших органів (відповідно до розподілу повноважень) призначення для порушника таких видів академічної відповідальності:

○ для здобувачів вищої освіти:

-позбавлення наданих академією пільг з оплати навчання;

-відрахування із закладу освіти;

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-101-2024 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 20.11.2024	Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії	Стор. 9 з 16

- для співробітників академії:
  - виключення із вченої ради, дорадчих і робочих органів академії або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;
  - письмове попередження;
  - позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених академією;
  - відмова в рекомендації щодо присвоєння вченого звання, наукового ступеня тощо;
  - звільнення.
- Рекомендувати до розгляду вченою радою академії (з подальшим клопотанням перед Міністерством освіти і науки України, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, іншими відомствами на національному та міжнародному рівнях) питання щодо призначення для співробітників академії таких видів академічної відповідальності:
  - позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
  - відмова в присудженні наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
  - позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання.

За кожне порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти і співробітники академії можуть бути притягнуті як до одного, так і до кількох видів академічної відповідальності залежно від рішення вказаних вище комісій. Комісії можуть також розглядати питання щодо вчинення дій, які містять ознаки порушення академічної доброчесності, з наданням рекомендацій щодо притягнення до інших видів відповідальності, передбачених чинним законодавством України.

Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
- факту співпраці з комісією або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;
- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупність;
- ступеню впливу порушення на репутацію академії, факультету, кафедри тощо;

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-101-2024 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 20.11.2024	Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії	Стор. 10 з 16

-ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання(для здобувачів вищої освіти) та здійснення освітньої і наукової діяльності (для педагогічних ,науково-педагогічних та наукових працівників).

У разі, якщо викладач, керівник кваліфікаційної роботи, завідувач кафедри, декан факультету, проректор академії не уповноважений прийняти рішення про призначення окремих видів академічної відповідальності, він подає на ім'я ректора клопотання про створення комісії з академічної доброчесності для розгляду порушення або про розгляд порушення академічною Комісією з етики та управління конфліктами (відповідно до повноважень комісії щодо призначення видів академічної відповідальності, які зазначені вище). У клопотанні вказується обґрунтована інформація по суті порушення щодо виду академічної відповідальності для порушника.

Не допускається подання клопотання без обґрунтованої інформації по суті порушення, з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення, яка базується на неперевірених фактах (носить характер припущення), анонімного клопотання.

Клопотання може бути подано від імені здобувача вищої освіти у разі, якщо він став свідком порушення академічної доброчесності або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної доброчесності з боку іншого здобувача вищої освіти чи співробітника академії;

– інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів ХДМА.

6.9. Комісія не менш ніж один раз на рік звітує про свою роботу перед вченою радою ХДМА.

7. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОМІСІЇ

7.1. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання скликаються у разі необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

7.2. Комісія може здійснювати свої повноваження за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу, визначеного наказом ректора Академії.

7.3. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності Комісією з академічної доброчесності або академічною Комісією з етики та управління конфліктами складається з таких етапів:

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-101-2024 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 20.11.2024	Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії	Стор. 11 з 16

– інформування особи про підозру у скоєнні порушення академічної доброчесності;

– проведення службового розслідування;

– підготовка протоколу про результати службового розслідування з висновками та визначенням виду академічної відповідальності.

Розгляд факту порушення академічної доброчесності проводиться конфіденційно з інформуванням про хід розгляду справи лише членів комісій та особи, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності. При цьому особа, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності, має право:

– ознайомитись із матеріалами, що розглядаються комісією, протоколом про результати службового розслідування та іншою інформацією, яка відноситься до розгляду факту порушення;

– за власною ініціативою чи запитом комісії надавати письмові пояснення по суті справи, відмовитись від пояснень у разі запиту на їх надання від комісії;

– бути присутньою на засіданні комісії на етапі розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності.

Комісія з академічної доброчесності або академічна Комісія з етики та управління конфліктами розглядає порушення і виносить своє рішення на підставі обґрунтованої інформації по суті порушення і результатів службового розслідування.

7.4. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Комісії.

7.5. У разі рівного розподілу голосів, голос голови Комісії є вирішальним.

7.6. За результатами засідання Комісії складається протокол, який підписує голова (в разі його відсутності – заступник) та секретар.

7.7. Результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності доводяться до відома ректора академії для подальшого реагування.

7.8. У разі незгоди з рішенням особи, яка призначає конкретний вид академічної відповідальності, або відповідної комісії щодо притягнення до академічної відповідальності особа, що звинувачена у порушенні, має право на апеляцію. Апеляція подається особисто порушником або через представника на ім'я

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-101-2024 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 20.11.2024	Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії	Стор. 12 з 16

ректора у десятиденний термін після оголошення рішення комісії. У разі надходження апеляції, ініціатором якої є здобувач вищої освіти, що навчається в академії, або співробітник академії, розгляд апеляції здійснюється апеляційною комісією, створеною за наказом (дорученням) ректора.

7.9. У разі надходження апеляції за заявами сторонніх осіб (а також на виконання доручень Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, відповідних державних установ) розгляд апеляції здійснюється за наказом ректора академічною Комісією з етики та управлінням конфліктами.

7.10. Апеляція розглядається відповідною комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу (доручення) ректора про розгляд апеляції, якщо інший термін не зазначено в наказі (дорученні). Висновки комісії оформляються відповідним протоколом та подаються на розгляд ректору (або уповноваженій ним особі), який приймає остаточне рішення щодо результатів розгляду порушення (призначення виду академічної відповідальності, рекомендація щодо розгляду питання про призначення виду академічної відповідальності вченою радою, тощо).

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи ХДМА відповідно до їх функціональних обов'язків.

8.2. Це Положення розміщується на офіційному Web-сайті ХДМА.

УКЛАДАЧ:

Уповноважена особа з антикорупційної діяльності ХДМА
«20» листопада 2024 р.

Олексій КИРИЛЕНКО

Начальник юридичного відділу
«20» листопада 2024 р.

Олександр
СЛЕПЧЕНКО

ПОГОДЖУЮ:

Т.в.о. начальника відділу забезпечення якості освіти
«20» листопада 2024 р.

Тетяна СПИЧАК

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-101-2024 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 20.11.2024	Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами у Херсонській державній морській академії	Стор. 13 з 16

АРКУШ РОЗСИЛКИ

№ з/п	Назва підрозділу	№ примірника	Підпис
1		Контрольний	
2		Врахований №	
3		Врахований №	
4		Врахований №	
5		Врахований №	
6		Врахований №	
7		Врахований №	
8		Врахований №	
9		Врахований №	
10		Врахований №	
11		Врахований №	
12		Врахований №	
13		Врахований №	
14		Врахований №	
15		Врахований №	
16		Врахований №	
17		Врахований №	
18		Врахований №	
19		Врахований №	
20		Врахований №	
21		Врахований №	
22		Врахований №	
23		Врахований №	
24		Врахований №	
25		Врахований №	
26		Врахований №	
27		Врахований №	
28		Врахований №	
35		Врахований №	

